

— Μωρέ, Κούτσαβλε· έλα πάμε στο σπίτι μας ιδώ· νά χαλαρώσῃς. Είσαι καραπαπάκης.

— Με πειράζεις και σύ, ρε κουμπάρε!

Κ' έστριψε ο Κούτσαβλος το τσιγάρο και τάναψε. Σάν έρρούφησε δυό — τρείς θριακλήτικες, έπῃρε μέσ' από το κοστάκι της πλώρης το καραβόπανο μισοκουρελιασμένο και στρώνοντάς το ξαπλώθηκε στο πλεύμένο το σπιτάκι του, που δεκαπέντε χρονάκια το είχε μέρα—νύχτα άχώριστη φωλιά του, άγκαλιά του και σύντροφο.

— Καλή νύχτα, παιδιά και καλή πεσκάδα... Το πρωί, το πρώτο βαρκάκι που έπρόβαλε στον κόρφο είτανε το πλεύμένο καλύβι του άτρώμητου γεροντοπαλλήκαρου, του έρημοσπίτη Κούτσαβλου.

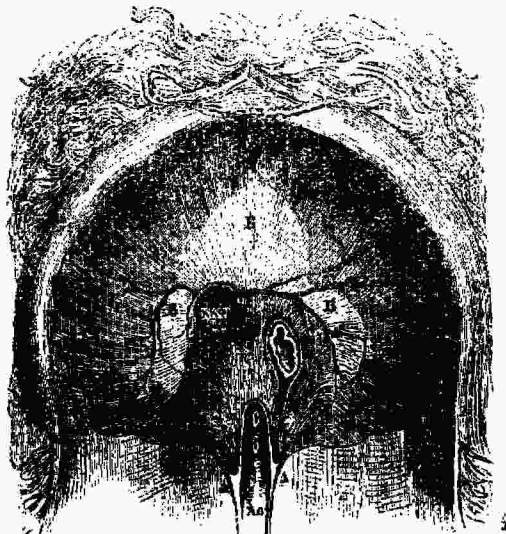
Σκέψεις

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΠΡΩΤΟΜΑΘΗΤΗ

ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ*

41. Μά τί κάνει το φράχτη και κατεβαίνει;

'Αχν. 12

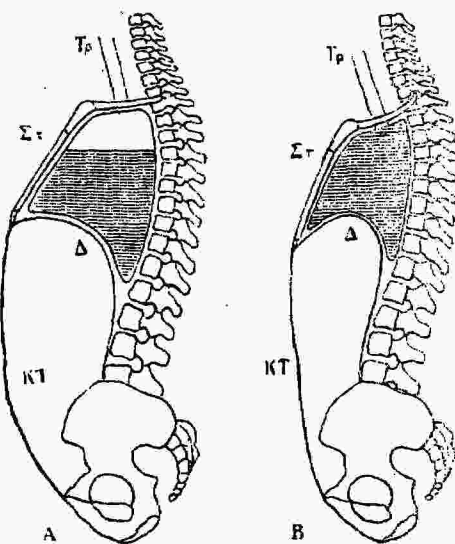
Φράχτης σκύλου κοιταγμένος από την κάτω (καλιακιά) μεριά ΚΚΦ. Κάτου Κούφια Φλέβα Ο. Οισοφάγος Αο. Αορτή. Το μεσιανό μέρος (B), πλατύ άσπρο τενοντικό, έρχολε το ξεχωρίζεις από τις άχτιδωτές Ποντικίνες Κλωστές (A) που κατεβαίνουν στα Παγίδια και στους Στύλους (ΓΔ) τους μπροστά στα Σφοντύλια

* Κοίταξε φύλλα 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192 και 193.

την τύχη σου και θα την αφήσεις να φύγει; χά και μά θάσαι για δέσιμο, θάσαι για πνίξιμο, κακομοίρα! Κλείσ' τα μάτια σου και μπρός! — Σάν κάποιος, άληθινά, να τη σκούτησε, άνέθηκε τότες η γριά του άνωγιού τη σκάλα, να δη τί κάνει το κορίτσι της· βαθιοκοιμώτανε και κείνο σάν το παλλικάρι, με το ίδιο ροχάλισμα, με την ίδια στ' ανάσκελα στάση, με τόνα χέρι περασμένο κάτω απ' το κεφάλι της· περίεργο πως σ' αυτή τη στάση μοιάζανε, λές κ' ήταν άδέρφια! Στην παράξενη αυτή σκέψη άνατινάχτηκ' η γριά και λιγοψύχισε, μά δεν άργησε ναρθή στα σύγκαλά της, με κάποια μάλιστα συχασιά για το δελίισμα· μπά! καλέ τί κουροφίεζα της ήρθανε πάλι στο κεφάλι! Κατέθηκε πάλε σιγά σιγά, ξυπόλυτη καθώς είτανε κι άνοιξε πιότερο τη μεσανή πόρτα, για να ξετάση καλύτερα του παιδιού τη στάση, να πάρη να πούμε, το πολεμικό της σκέδιο· το διαολικό της χαμογέλιο έδειχνε πως όλα της έρχόντανε κολαί: πάνω η κόρη της κοιμότανε σάν πεθαμένη· το ίδιο κι ο ξένος της· όπως είχε τεντωμένο το κεφάλι του και γδυμένο και ξεπεταμένο το καρύδι, κίχ! δέ θάκανε... φτάνει μόνο να γινόταν' η δουλιά μ' άπόφαση, παλλικαρία! Δεν ήθελε πιά ναφήση το μυαλό της σε σκέψη· περνούσ' ο καιρός με φιλολογήματα και

Κοίταζε το φράχτη του κουνελιού (η όπιανού άλλου θές ζώου) με κάποια προσοχή, και θα δεις πως καθαφτό δεν είναι παρά πλακουτό φτενό ποντίκι, κάπως περίεργα βολεμένο, γιατί οι κόκκινες σαρκένες ποντικοκλωστές είναι απ' έξω δλόγυρα στην άκρη ('Αχν. 12, Α και Γ), ενώ το κέντρο Β είναι κανωμένο από άσπρουλό διάφανο τένοντα. Οι ποντικίνες άφτές κλωστές, καθώς κάθε άλλη ποντικίνια κλωστή, έχουν τη δύναμη να μαζέβουν. Τι θα τύχει όταν μαζέβουν και κοντύνουν;

Όταν οι ποντικίνες άφτές κλωστές μένουν ακίνητες, όπως του ψόφιου κουνελιού, τότες δλόκληρος ο φράχτης κάνει καμάρα, όπως είδαμε, προς το θώρακα, κάπως έτσι όπως φαίνεται στο 'Αχν. 13, Β. Μέ-

'Αχν. 13

Άχνιακιά τομή του κορμιού με Σπννή (Α) και Ξπννή (Β) Tr. Τραχεία Στ. Στέρνο Δ. Φράχτης ΚΤ. Τοίχοι της Κοιλιάς Το ήσκιωμένο μέρος δείχνει κάπως το στεκόμενο ίερα. Το άνήσκιωτο μέρος στην κορφή του Α δείχνει τον τριχάμενο άέρα

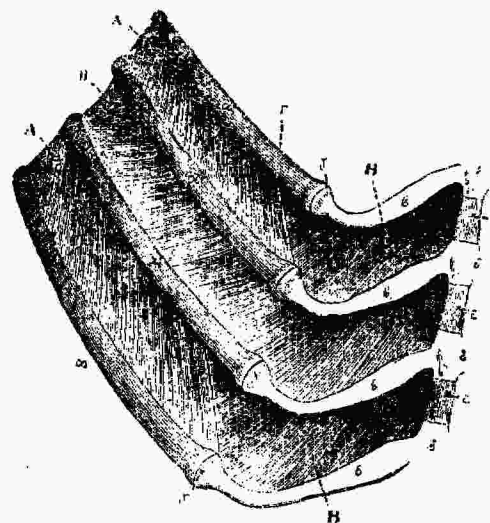
ρος τότε σκουντούν προς τ' άπάνου όλα τα σωθικά της κοιλιάς (γιατί το κούφωμα της κοιλιάς, θυμάστε, είναι γιομάτο με το συκώτι, το στομάχι, τ' άντερα, κι' άλλα όργανα), μέρος τον τραβούν τα πλεμόνια, που, καθώς είπαμε, είναι πάντα τεντωμένα. Όταν οι ποντικίνες κλωστές μαζέβουν, τότες τραβούν τον κεντρικό τένοντα (το ίδιο όπως ο δικέφαλος τραβάει τον κάτω τένοντα) και τραβούν το φράχτη ως που γίνεται πλακουτός. Και τον τραβούν ακόμα κάτω και μερικές κλωστές σάν κι' εκείνες που βρίσκονται στο Γ ('Αχν. 12). Ο φράχτης μαζέβοντας γίνεται πλακουτός και κατεβαίνει, κάπως έτσι όπως φαίνεται στο 'Αχν. 13, Α. Το κατέβασμα του φράχτη την ώρα της σπνοής γίνεται με το να μαζέβουν οι ποντικίνες του κλωστές. Την ώρα της ξεπνοής ο φράχτης άμνηνεί· οι ποντικί-

ποις είξερε τί μπορούσε να γίνη· ξάφνου άνοιγε τα μάτια του κ' ύστερα; μπρός! δ,τι έγιν' έγινε!

Άρπαξε στο δεξί της χέρι το κορτερό μαχαίρι, το μαυρομάκικο, πουκόθε το κρέας, έπίτηδες, θαρρείς, άκονισμένο για σφάξιμο, ζύγισε θαρρετά το παλλικάρι και με φλογισμένη ματιά, με χείλια σφιχτά και στραβωμένα, σήκωσε μια το χέρι της άτρομο, το ζύγισε κατά ίσια στο λαρύγγι του κοιμισμένου και με βιά το κατέβασε, μισοχωρίζοντας το λαιμό του... Ένα χροοοο! μουγγό άκούστηκε κ' ένα ρέμα κατακόκκινο, ξεστό, τη χτύπησε κατάμουτρα, ράντισε τον τοίχο και όλουθε άρρισιμένο χύθηκε· καθώς στον άγωνα του χτυπιότανε ο έρμος και σπαρταρούσε, γκρεμίστηκε σ' ένα σπασμό πό το κρεβάτι και σά να μην είχε χάσει τη σκέψη του παράδερνε κατάχαμα, σφίγγοντας το ξεχαρβαλωμένο λαιμό του με τόνα χέρι· λίγο λίγο τα ξετινάγματα πάψανε, στείρεψε η αίματένια βρύση και το οριχτό κείνο χροοοοο πιά δεν άκούγότανε· σωριάστηκε το δύστυχο παλλικάρι παγωμένο κι άλλο, στυλώνοντας στη γριά τα γουρλωμένα τρομαχτικά μάτια του... Η στρίγγλα παράτησε το μαχαίρι να φύγει από το χέρι της και στεκότανε παρέκει σάν άποσβολομένη, μη ξεκολλώντας πό πάνω του τη χαζή της ματιά, που για μια στιγμή έσβυσε όλοτελα· λές και δεν

νιες του κλωστές χαλαρώνουν. Κι' όταν άνεβαίνει, άνεβαίνει, μέρος γιατι τον τραβούν τα πλεμόνια, μέρος γιατι τότε σπνώνουν τα σωθικά της κοιλιάς.

42. Όμως κι' άλλα όργανα έξω ο φράχτης βοηθούν το άέρα το τραβήγμα μέσα κι' έξω από τα πλεμόνια. Με το περπάτημα του φράχτη το στήθος μια μακραίνει μια κονταίνει. Αν παρατηρήσεις κανέναν, και μάλιστα γυναίκα, όταν άνασαίνει, θα δεις πως με κάθε άνασασμό το στήθος άνεβοκατεβαίνει· το όμπρός του στήθους — το στέρνο, όπως το είπαμε — μια προβάλλει μια ποδίζει, και λίγη προσοχή θα σε πείσει πως προβάλλει την ώρα της σπνοής, δηλαδή σάν κατεβαίνει ο φράχτης, και ποδίζει την ώρα της ξεπνοής. Μά το προβάλλισμο άφτό του στήθους σημαίνει πλατεμό του στήθους από τα πίσω προς τα όμπρός, και το πόδισμα σημαίνει άνκλογο στένεμα. Έτσι λοιπόν, όταν το στήθος μακραίνει με το κατέβασμα του φράχτη, τότες πλαταίνει κιόλας με το να προβάλλει το στέρνο. Σά σπνένουμε λοιπόν, τα πλεμόνια δεν άπλώνουνε μοναχά κάτωθες με την κίνηση του φράχτη, παρά άπλώνουν και προς τα έξω με την κίνηση των στήθικών τοίχων.

'Αχν. 14

Τέσσερα Παγίδια σκύλου με τα Μεσοπάγδια Ποντικίνια

- α. Κοκκαλέιο μέρος Παγιδίου
- β. Χόντρος Παγιδίου
- γ. Σμιγμός Κόκκαλου και Χόντρου
- δ. Άκονκάλωτο μέρος του Στέρνου
- ε. Κοκκαλωτό μέρος του Στέρνου
- Α. Έξωτερικό Μεσοπάγδιο Ποντίκι
- Β. Έσωτερικό Μεσοπάγδιο Ποντίκι

Στο μέρος το μεταξύ στα δύο μεσιανά Παγίδια, το Έξωτερικό Μεσοπάγδιο είναι βγαλμένο για να δείξει το Έσωτερικό Μεσοπάγδιο από κάτω του

Μά τί το ρήχνει προς τα όμπρός το στέρνο; Αν καλοκοιτάξεις προσεχτικά τα πλεμέρα του στήθους κανένος άθρώπου πολύ λιγνού, θα δεις πως με κάθε του σπνοή τα παγίδια του τραβιούνται προς τ' άπάνου μια στάλα. Κάθε τώρα παγίδι είναι πίσω σφηνωμένο στο

ένοιωθ' η γριά τί θαρούσε, σά να ξέχασε τα καμωμένα, σάν όνειρο υπερδεμένο κι άκατανόητο· σ' ένα στερνό της φωτιάς σπιθοβόλισμα όλα γύρό της πήρανε το χρώμα που της ταίριαζε, το χρώμα που δλημερίς τώρα θα την κυνηγάη... Άγριες φωνές ένοους μεθυσμένου, που στή ξεμερώματα γύριζε σπίτι του, ξεσπάσανε τη γοιχά πό την άοαιρημάδα της και της θυμίσανε πως η δουλιά δεν τέλειωσ' ακόμα· με πολλή τρομάρα τότες το συλλογίστηκε· άληθινά, πως θα κρύψη τα κ'ματα, πως θα ξαφανίση το σκοτωμένο, πως θα βολέψη τον παρα, τόσα τρανά και δύσκολα ζητήματα δεν τάχε πριν βασανίσει στο μυαλό της· μεθυσμένη, στραβωμένη από τη λάμψη του παρα, τίποτες δύσκολο δεν άπαντούσε, μά τώρα παντού τάγκάθια ξεφουτώνανε! Δεν είχε καιρό να χάνη· πρί νοιώση τίποτες το κρείτσι της όλα έπρεπε να τα τελειώσουνε... Πετάχτηκ' έξω η γριά και κοίταξε προσεχτικά τρυγύρε· ψυχή δέ φαινότανε· ήθελε ακόμα τρείς ώρες να ξεμερώση· μπήκε ξανά μέσα πιο θαρρετή και, δυνατή όπως είτανε, σκυλι μοναχό τάντα στη δουλιά της, άρχισε να κατρακυλά το νεκρό κατά την πόρτα· τον τραβήξε όπως δπως στο έμπασμα, τον ξέβγαλε στην αύλή και τον έφερε πλάι σ' ένα ξεροπήγαδο, που χάσκει κεί χρόνια παρατημένο· μ' ένα στερνό της

ραχοκόκκαλο, και μπροστά είναι στερεά δεμένο στο στέρνο με χόντρο (δές τή Μετώπη). "Α δέσεις σπάγγο στη μέση ενός παιδιού και τόν τραβήξεις, θά βρείς πως δουλεύεις μοχλό με άπακούμπι στο ραχοκόκκαλο, το βάρος ενεργώντας στο στέρνο κι' ή δύναμη στο σημάδι όπου είναι δεμένος ο σπάγγος. Κάθε φορά που τραβάς το σπάγγο, το παιδί θα σαλπίσει άπάνου στο άπακούμπι του κατά το ραχοκόκκαλο, με τέτιον τρόπο που ή μπροστινή άκρη του παιδιού θ' άνεβεί και το στέρνο θα σταλθεί όμπρός λιγάκι. "Αν άμολήσεις το τραβήγμα, τότες το στέρνο, που βγαίνοντας όμπρός τεντώθηκε, θά βουτήξει πίσω, και το παιδί θα ξαναπέσει στην προτυτερινή του θέση.

"Ανάμεσα στα παγίδια βρίσκονται μερικά ποντίκια που λέγονται Μεσοπάγδια Ποντίκια ('Αχν. 14). Τήν καθαρό δουλιά τους θάν τή μάθουμε άλλη φορά. Τώρα φτάνει ή σάς πω πως δουλεύουν σάν το σπάγγο που είπαμε. "Ότα μαζέβουν, τραβούν άπάνου τα παγίδια και ρήχνουν όμπρός το στέρνο. Ότα δέ μαζέβουν πιά, τότες τα παγίδια και το στέρνο ξαναγυρνούν στην προτυτερινή τους θέση.

"Υπάρχουν κι' άλλα ποντίκια βοηθητικά του άνασασμού, μάλιστα σάν άνασαινούμε βαθιά και δυνατά, μα τώρα σάς φτάνει ή θυμάστε πως το συνηθισμένο μας άνασασμό τόν προξενούνε διό κινήματα που τραβούν άέρα μέσα στα πλεμόνια, διό κινήματα που γίνονται σύγκαιρα και με μαζέμα ποντικιών. Με το πρώτο, ή φράχτης μαζέβει και πλακουντώνει, κώνοντας το στήθος πιά μακρύ και βαθύ· με το δεύτερο, τα παγίδια άνεβαίνουν και το στέρνο προβάλλει, γιατί μαζέβουν τα μεσοπάγδια ποντίκια φαρδαίνοντας το στήθος. Μα καθώς φαρδαίνει το στήθος και μακραίνει, μακραίνουν σύγκαιρα και φαρδαίνουν τα πλεμόνια. Για να γιομίσει ή τόπος που άνοιξε μέσα στα πλεμόνια, μπαίνει μέσα τους άέρας διάμεσα του λαρυγγίου. "Αφτό είναι Σπνοή. Μα γλήγορα το μαζέμα του φράχτη και των μεσοπαγιδίων ποντικιών πάθει. Τότες ή φράχτης ξανακάνει καμάρα, τα παγίδια χαμηλώνουν, το στέρνο ξαναπέφτει, κι' ή παραπανιστός άέρας όρμάει έξω από τα πλεμόνια διάμεσα του λαρυγγίου. "Αφτό είναι Ξεπνοή. Μιά σπνοή και μία ξεπνοή κάνουνε έναν όλόκληρο άνασασμό. Κι' έτσι άνασαινούμε 17 φορές κάθε λεπτό της ζωής μας.

43. Μα το φράχτη και τα μεσοπαγίδια ποντίκια τί τα κάνει να μαζέβουν και ν' άκίνητούν τόσο όμορφα και τόσο ταχτικά; "Ο διέφαλος, είδαμε, άναγκάζεται από τή θέλησή μας να μαζέβει. Μα δέ μας άναγκάζει ή θέλησή μας ν' άνασαινούμε. Συχνά άνασαινούμε δίχως νάν το ξέρουμε—στών ύπνο μας άξαφνα, όταν ή θέλησή μας είναι σά νεκρή. Θέλεις ή όχι, άνασαινεις, επειδή είσαι άναγκασμένος. Με θέληση μπορείς κάπως ν' αλλάξεις τόν άνασασμό σου—νάν τόν κάνεις γοργότερο ή βαθύτερο κτλ.—όμως νάν τότε σταματήσεις σου είναι άδύνατο. Είναι δουλιά άθόλητη.

Μα άν και δέν είναι ή άνασασμός θελητικιά προσ-

πάθεια, είναι όμως του μιάλου προσπάθεια, και μάλιστα ενός μοναχά μέρους του μιάλου, του μέρους που σμίγει το ραχοκόκκαλο. Σ' άφτό το μέρος διάμεσα του ραχοκόκκαλου πηγαίνουνε νέβρα από το φράχτη κι' από τα μεσοπαγίδια ή άλλα ποντίκια. Και 17 φορές κάθε λεπτό περπατώντας σ' άφτά τα νέβρα τρέχει προσταγή από το μιάλο σ' άφτά τα ποντίκια (πως και γιατί θά μάθετε ίσως άλλη φορά) και τα προστάζει να μαζέβουν· άφτά άκούν κι' έτσι άνασαινεις. "Α σου κοπεϊ το κεφάλι, ή ή σου πάθει από πληγή ή άρρώστια άφτό το μέρος του μιάλου και σου παραλύσει, τότες ή προσταγή δέν περνά κι' ή άνασασμός σου κόβεται.

44. Με κάθε άνασασμό λοιπόν μπαينوβγαίνει στο στήθος σου ένα ποσό άέρας· όμως ένα μικρό ποσό μοναχά. "Ολόκληρα τα πλεμόνια σου δέν αδιάζουν και δέ γιομίζουν με κάθε άνασασμό. "Ισα ίσα, με κάθε άνασασμό δέ ρουφάς παρά να πούμε μια χουφτιά μοναχά άέρα, που φτάνει ως στους μεγάλους κλάδους του λαρυγγίου χωρίς άφτός να χώνεται ως μέσα στα άεροκέλλια. "Αφτός είναι ή άέρας που συχνά τότες λέμε Τρεχάμενο· ή άλλος άέρας ή άκίνητος μέσα στα πλεμόνια συχνά λέγεται Στεκάμενος.

Μα πως τότες βγαίνει το καρβουνικό ξυνό που βρίσκεται στο βάθος των πλεμονιών; Πως οι τριχωπές οι μέσα στ' άεροκέλλια λαβαίνουν καινούργιο όξυγόνο;

"Ο στεκάμενος άέρας όλοένα με κάθε άνασασμό άνακατέβεται με τόν τρεχάμενο άέρα. "Α θέλεις να άερίσεις μια κάμαρη, τί κάνεις; Δέν είναι άνάγκη να πάρεις φυτερό και να διώξεις κάθε κοματάκι κρύο άέρα μέσα από τήν κάμαρη, άντικατασταίνοντάς τον με καινούργιο· δέν έχεις παρά ν' άνοιξεις το παράθυρο ή τήν πόρτα και να μπάσεις ένα φύλλο άέρα άγνό·νε άντίπερα μιας γωνίας, να πούμε, της κάμαρης. Το φύλλο έκείνο ή άγνός άέρας φυσώντας άντίπερα της γωνίας θ' άνακατεφτεί με τόν άλλον άέρα της κάμαρης, ως που να γίνει όλος άγνός· και το άνακάτωμα δέν άργεί να γίνει. Το ίδιο και με τα πλεμόνια. Κάθε άνασασμός μπαίνει άγνό άέρα απ' έξω· μια πρίν ξαναβγει με τόν κατόπι άνασασμό, χύνει μερικόν το όξυγόνο στο στεκάμενο άέρα και τόν κλείει λίγο καρβουνικό ξυνό. Με κάθε άνασασμό τρεχάμενου άέρα ή στεκάμενος άέρας καλύτερεί, επειδή χάνει καρβουνικό ξυνό και κερδίζει όξυγόνο. "Ο τρεχάμενος άέρας δηλαδή μονομιάς καθαρίζει το στεκάμενο, κι' ή στεκάμενος καθαρίζει το αίμα.

Με τέτιον τρόπο λοιπόν ή τρεχάμενος άέρας με κάθε τραβήξιά του φράχτη και σπρωξιά του στέρνου μπαίνει στο στήθος ως άγνός άέρας έχοντας 21 % όξυγόνο και 79 % ζζωτο· κι' έπειτα πάλι, σάν άνεβαίνει ή φράχτης και σάν ξαναπέφτει το στέρνο, βγαίνει ως άναγνος άέρας έχοντας 79 % ζζωτο όπως πρίν, μα 16 % μοναχά όξυγόνο, ή διαφορά των 5 % όντας καρβουνικό ξυνό. Το όξυγόνο που χάνει πηγαίνει διάμεσα του στεκάμενου άέρα ως στο αίμα των τριχωπών. "Έτσι κάθε μας άνασασμός βοηθά να

καθαριστεί το αίμα, γιατί ή άέρας που μπαينوβγαίνει στο στήθος αλλάζει το άναγνο βλαβερό φλεβήσο αίμα σε άγνό δροσιστικό άετηρήσο. Το αίμα άνασαινει άέρα μέσα στα πλεμόνια, για ν' άνασαινει κατόπι αίμα κι' όλο το κορμί.

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

Πως ή θροφή αλλάζει το αίμα. Χώνεψη

45. "Οχι μοναχά καθορίζεται το αίμα με άέρα, παρά και ξαναανέωνεται και ξαναγιομίζεται με τή θροφή. "Η θροφή που τρώμε γίνεται αίμα. Μα άν και συχνά νοτερή, είναι όμως το πιά συχνότερα ούσια στερεή. Τήν κόβουμε μέσα στο τσανάκι μας, και με τα δόντια έπειτα μέσα στο στόμα τή μασούμε και τή λιανίζουμε ακόμα φιλότερα. "Ως τόσο, κι' όταν ακόμα είναι καλά μασημένη, μεγάλο της μέρος, τήν πιά πολλή της μάλιστα, τήν καταπίνουμε στερεή. Μα για να καταντήσει αίμα πρέπει πρώτα να λιώσει. Λιώνεται λοιπόν μέσα στο θρεφτικό άβλάκι, και το λιώσιμό της το λέμε Χώνεψη. "Ας δούμε τώρα πως γίνεται ή χώνεψη.

Το πετόί μας, άν και κάποτες νοτερό από έδρωτα, είναι πολύ πιά συχνά κατάστεγνο. Μα το στόμα έσωτερικά είναι πάντα νοτερό, συχνά μάλιστα γιομάτο όγρ· κι' ακόμα σά λές πως είναι στεγνό, και τότες ακόμα είναι πολύ νοτερό. Γιατί άφτό; Το στόμα σου έσωτερικά, όπως είναι νοτερότερο, έτσι είναι και πιά κόκκινο από το πετόί σου. Κοκκινάδα και νοτεράδα πάνε μαζί.

Σάν ζητούσα τις τριχωπές, σάς είπα πως όλα πές τα μέρη του κορμιού είναι κατατρυπημένα από τις τριχωπές, όχι όμως όλα όλα. "Ένα μέρος του πετοίου άξαφνα δέν έχει τριχωπή καμιά ή αιματόσταμνο. Το ξέρετε το μέρος του πετοίου το χοντρό όπου μπορείτε με το ζουράφι να κόψτε μερικές φετίτσες δίχως να ματώσει. "Αν έχεις μάλιστα αρκετά φιλόμαχαίρι, μπορείτε έτσι με τέχνη να κάνεις το ίδιο παντού στο κορμί σου. "Αν τή φετίτσα που κόψεις τήν κοιτάξεις με μικροσκόπι, θά δεις πως είναι κανωμένη από λείπια. Κι' άν πάρεις του πετοίου σου μια πολύ φτενή καθετη φετίτσα κόβοντας καθετα όλο το πάχος του πετοίου, και τήν ξετάσεις με πολύ δυνατό μικροσκόπι, θά δεις πως το πετόί είναι κανωμένο από διό διαφορετικά φύλλα, όπως φαίνεται στο 'Αχν. 15. Το άπάνου φύλλο, το αβ, είναι μαζα από σωματάκια κουβαριασμένα καπάπικα. Στην άπανωσιά είναι πλακουτωμένα σε λείπια, μα παρκατόν είναι στρογγυλά ή άβγουλά κι' είναι και μαλακά. "Αφτά λέγονται Κελλιά. "Αφτό το φύλλο τα κελλιά, που είναι ή στρογγυλά και μαλακά ή πλακουτά και στέρια λείπια, λέγεται Ξωπέτσι. Στο ξωπέτσι αιματόσταμνα δέν υπάρχουν, και για τούτο σάν το κόβεις δέ ματώ-

άγωνα τότε μισοσέκωσε, ως πούφτασε το κουράρι του στού πηγαδιού το στόμα, το στρίμωξε μέσα κατακίφαλα! "Ένας βουδός βρόντος από κάτω άναταμώθηκε μ' ένα στεναγμό της γριάς, π' άνάσανε! "Γστερα συμμαζέψε προσεχτικά του νιού τα πράματα, μ'ήν ξεχαστή κανένα του σημάδι, και τάρριξε κι αυτά στο πηγάδι, άδειαζοντας πό πάνω τους κοφίνια κοπρόχωμα, π'όνα σωρό που τούρλωνε παρέκει· όσο για τόν παρξ, δέ θάτανε ορόνιμο, σκέφτηκε, να τόν φανερώση σάν ούρανοκατέβατο, αλλά καλύτερο να τόν θάψη κάπου στην αύλη, σε μέρος κρυφό και σίγουρο, και λίγο λίγο στις άνάγκες της να τόν παίρνη· άνοιξε τή βαλίτσα κι άρπαξε λαίμαργα μια φούχτα λίρες, να τις καμαρώση μια στιγμούλα πρίν στερηθί πάλε τή λάμπη τους· άχ πως οι φονικές λίρες της φανήκανε στο σκοτάδι κατακόκκινες! Ξανάκλεισε βιαστικά, με συχασιά, τή βαλίτσα. σά νάταν ή θωριά της μισητή, και τήν παράχωσε, όπως σκέφτηκε, σε μια γωνιά της αύλης της. Τώρα της έμενε να καθάρισι το σπίτι και να πλυθί κι' ή ίδια, π' ακόμα το αίμα πάνω της άχνιζε· άρχισε τή δουλιά με πολλή σβελτοσύνη, μα και στους τοίχους και στα ρούχα και κατάχαμα μένανε πάντα σημάδια πό το φονικό καϊνό· ρέμα, μ' όλα της τα πλύσιματα. Τί να κάνω; καλέ, τώρα θάν τα χάσω; ού-

λο τάρνι τ'όφαγε και στην ούρά θάπιστάση; να! θά σφάξη ήν πουλί και θά πη πως τή γέμισ' αϊματα σπαρταρώντας!...

*

"Η χαραυγή χλωμή σά λυπημένη ξεπρόβαλε· ή ίδιας έμενε κατάβολος, σταχτωμένος, ούρανος, αλλά της νύχτας ή βορριάς έπεσε, σάν κουρασμένος, άφίνοντας το χιόνι λεύτερο να στιβάζεται· φαρδύ σαντόνι, κάτασπρο, σκέπασε λίγο λίγο τήν αύλη, σάβανο, θαρρείς, πονετικό της φύσης στόν άγλύκαντο νιό που χάθηκε· κανείς τριγύρο δέν άκούγότανε· που και που μόνο κανένα σπουργιτάκι, με τσίου τσίου λυπητερά, πετούσε δώθε καίθε μισοπαγωμένο. "Η γριά σάν έβαλε, όπως μπόρεσε, το χαμῶγι σε τάξη και καθάριστηκε κι αυτή, άναψε στο τζάκι μπόλικη φωτιά κι' έστρεψε το μεγάλο της κόκκορα πού·σραζε. Καθισμένη καί σιμά, με το κεφάλι της στυλωμένο στα χέρια, σκεβότανε τή θέση της άήσυχης κι άγριεμένη, σάν κάτι κακό να περίμενε. Σε λίγο πατήματα πάνου στ' άνώγι της δείξανε πως ξύπνησ' ή Λενιώ της, νωρίτερα π' άλλοτες, σάν είχανε τή μουσαφίρη. Ντύθηκε στη στιγμή, κατά τή συνήθεια της, και κατέβηκε σιγανά τή σκάλα, με τεντώματα και χασημυργητά, σά να πεθυμούσ' άκόμα να τόν γλυκοπαρή· στάθηκε λιγάκι μπρός στο

παράθυρο κι' έτριψε τα ματια της για να διώξη πό πάνω τους του ύπνου τήν παννάδα.

— Καλή μέρα, μάννα· το χιόνι στρώνεται για καλό... πρρ... κού!

— "Αμ θά στρωθί σάν έπεσε ή άγέρας...

— Τί άντάρα, καλέ μάννα, ούλη τή νύχτα γινότανε; τήν άκούγα μέσ' στον ύπνο μου κι' είπα να κατεβώ μα μετάνιωσα, σάν είχαμε ξένο· κλήθεια έφυγε;

— Πάει—μούγγρις' ή γριά· παλαβός άνθρωπος και πεισματάρης· τότε σταύρωσα να μείνη ως να παράση λίγο ή μόρρα, μα του κακού! τούρθε να φύγη πό τις τρείς... θυμήθηκε, λείι, κάτι σπουδαίο, που τόν άνάγκαζε να μ'ήν άργήση...

— Παράξενος άνθρωπος!

— Κάλλιο πούφυγε, έρε θυγατέρα· τί τόν ήθελες δώ χάμου τέτοιο κρεμανταλά; να σου βγάλουνε κι όλας άθανιές; δέξα στο θεό, καλούς γειτόνους έχουμε!

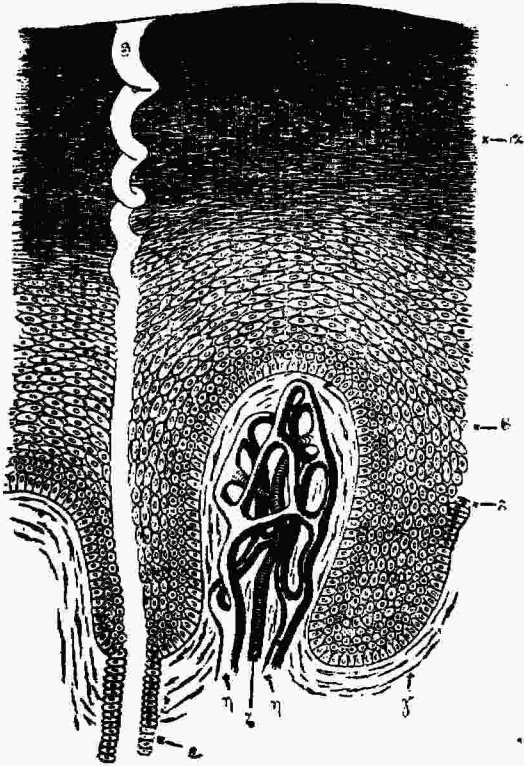
— Θά πουντιάση ή άμοιρος...

— "Όρα του καλή!

— Καλέ μάννα, τείνα τοῦτα; ή τοίχος είναι σά ματωμένος, το κρεβάτι... καλέ ή τόπος γέμισ' αϊματα... όχ... καλέ μάννα...

— "Ως και ξερό σου, παλιοθήλυκο! Τί κάνεις,

νει. Όσο ζεις, πάντα μεγαλώνει. Τ' άπάνου λείπα τρίβονται και βγαίνουν. Κάθε φορά που νίβεις, μάλιστα με σαπούνι, βγάζεις μερικά τους. Και γλήγορα με τὸ νίψιμο θάβγαζες κι' ὅλο σου τὸ πετσί, μὰ πάντα καινούργια στρογγυλά κελλιά ὅλο γίνονται στὸν πάτο τοῦ ξωπετσιοῦ κατὰ τὸ θ καὶ σ' ὅλη τὴ γραμμὴ κατὰ τὸ δ, κι' ὅλο ἀνεβαίνουν πρὸς τὴν ἀπανωσιὰ ὅπου στεγνώνουν καὶ καταντοῦν λέπιχα. Ἔτσι

Ἄχν. 15

Τομή Πιστοῦ ὑπερβολικὰ μεγεθυμένη

- α. Σωπείσαι σκατρὸ
- β. Σειρὰ μαλακώτερη
- γ. Πετσί
- δ. Κάτου κάτω σειρὰ τῶν Κελλιῶν τοῦ Σωπετσιοῦ
- ε. Κελλιά φοδριστικά τοῦ Ἰδρωτικοῦ Ἀγωγῶ ἑακολουθητικά τῶν Κελλιῶν τοῦ Σωπετσιοῦ
- θ. Σαλιαγκωπὸ Ἀβλάκι τοῦ Ἰδρωτικοῦ Ἀγωγῶ. Δεξιὰ τοῦ Ἰδρωτικοῦ Ἀγωγῶ τὸ Πετσί ἐοικνύεται σὲ Μαλλὸν, ὅπου ἡ Ἀρτηρία ζ κλαδώνει σὲ Τριχωπὲς πού καταντοῦν Φλίβες (η)

τὸ πετσί, ἢ ὀρθότερα τὸ ξωπέτσι, ξαναγεωάνεται πάντα. Κάποτε, ὅπως ὕστερα ἀπὸ ὀστρακία, τὸ καινούργιο πετσί γίνεται τόσο γλήγορα, πὺ τὸ παλιὸ βγαίνει σὰν κυρίδια ἢ τουλούπες.

Τὸ ἀποκατινὸ φύλλο ὕστερα ἀπὸ τὸ ξωπέτσι εἶναι τὸ ἀληθινὸ Πιστό. Ἀπὸ εἶναι γιομᾶτο τριχωπὲς κι' αἱματόσταμνα· κι' ἂ φτάσει ὡς ἐκεῖ μαχαῖρι ἢ ξουράφι, θὰ ματώσει. Δὲν εἶναι κανονικὸ ἀπὸ κελλιά ὅπως τὸ ξωπέτσι, παρὰ ἀπὸ τὴν κλωστήνια ἐκείνη τὴν οὐσία πού τὴν εἶπαμε πρὶν Συγκροτικὸ. Ἡ ἀ

πανωσιὰ τοῦ σπάνια εἶναι ἰσάδα· συχνότερα εἶναι καμπουρωτὴ ἀπὸ σειρὰ κορφοῦλες πού λέγονται ῥωγες (ὅπως φαίνεται στὸ Ἄχν. 15), τὸ ξωπέτσι σκουφώνοντας καθε ῥωγα σὰ μὲ χοντρὸ σκούφο καὶ γιομίζοντας τὸ μεταξὺ τους χῶρο. Οἱ περισσότερες ῥωγες εἶναι γιομᾶτες αἷμα.

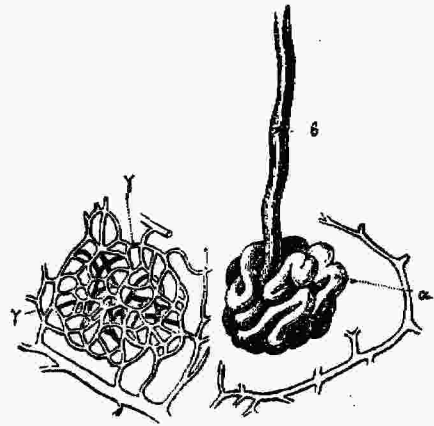
Τὸ λοιπὸν τώρα νομίζω θὰ καταλάβετε γιατί τὸ πετσί μας δὲν εἶναι κόκκινο παρὰ σαρκώδες, καὶ γιατί συνήθως εἶναι στεγνὸ. Τὸ ἀληθινὸ πετσί κάτου ἀπὸ τὸ ξωπέτσι εἶναι πάντα νοτερό, ἀφορμὴ τὰ αἱματόσταμνα τοῦ γιατί τὰ περιττὰ καὶ νερούλα μέρη ἀπὸ τὸ αἷμα ἐφοκὸλα περνοῦν τοὺς φτενοὺς τοίχους τῶν τριχωπῶν, ὅπως μαθαίμε, κι' ἔτσι νοτίζουν ὅ,τι βρίσκεται γύρω τους. Μὰ δὲν εἶναι ὅμως ἡ νοτισιὰ ἀρκετὴ τόσο πὺ νὰ μουσκέψει τὸ παχὺ φύλλο τοῦ ξωπετσιοῦ, κι' ἔτσι ἡ ἀπανωσιὰ τοῦ μένει πάντα στεγνὴ καὶ λεπένια.

Τὸ ἀληθινὸ πετσί εἶναι πάντα κόκκινο. Τὸ ξέρεις πὺς ἂν πούπετα μὲ ξουράφι πλανίσαις τὴν ἀπανωσιὰ τοῦ πετσιοῦ σου, σιγὰ σιγὰ κοκκινίζει ὅσο βαθύτερα πᾶς, κι' ἂν ἀκόμα δὲ βγάλεις αἷμα. Εἶναι κόκκινο ἀπὸ τὸν ἥπειρο ἄρθμὸ τριχωπὲς πού βρίσκονται κουβαριασμένες μέσα ἐκεῖ, ὅλες γιομᾶτες αἷμα κόκκινο. Ὅταν κοιτάξεις ἀφτὲς τὶς τριχωπὲς διάμεσα παχιοῦ ξωπετσιοῦ, ἡ κοκκινάδα δὲν καλοφαίνεται—ἀπαράλλαχτα ὅπως ὅτα σκεπάζεις κόκκινη τσόχα μὲ ἄσπρο τσιγαρόχαρτο—κι' ἔτσι τὸ πετσί φαίνεται τρανταφυλλὺ ἢ σαρκώδες· μάλιστα, ὅπου τὸ ξωπέτσι εἶναι πάρα πολὺ χοντρὸ, ὅπως τῆς φτέρνας, τότες τὸ πετσί μῆτε τρανταφυλλὺ καὶ δὲ φαίνεται, παρ' ἄσπρο ἢ κίτρινο λερωμένο, πολὺ ἢ λίγο κατὰ τὴν ῥορά.

46. Ἄν ὅμως τὸ νοτερό ἀληθινὸ πετσί σκεπάζεται ἔτσι παντοῦ μὲ παχὺ φύλλο ξωπετσιοῦ πού δὲν ἀφίνει τὴ νοτισιὰ νὰ περᾶσει, πὺς τότες γίνεται καὶ τὸ πετσί μας εἶναι συχνὰ νοτερό, σὰν πὺς ὅτα δρώνομε;

Ἄν κοιτάξεις τὸ Ἄχν. 15, θὰ δεῖς πὺς τὸ ξωπέτσι εἶναι τρυπημένο ἀπὸ ἀβλάκι (θ) πού τὸ διαπερνᾷ ὡς στὴν ἄκρη. Παρατήρησε ἐκεῖ πὺς τὸ ἀβλάκι δὲν εἶναι σφαιριστὸ στὸν πάτο, παρὰ χώνεται ὡς μέσα στὸ ἀληθινὸ πετσί, ὅπου καταντᾷ εἶδος σωληναρίου ἔχοντας τοίχους ἑνα φύλλο (ε) κελλιά, σὰν τὰ κελλιά τοῦ πετσιοῦ. Στὸ Ἄχν. 15, δὲν ἔχει τόπο ὅπου νὰ φανεῖ τὸ τί καταντᾷ στεγνὰ τὸ σωληνάρι· μὰ τραβάει ἀρκετὸ δρόμο βαθιὰ ὡς μέσα στὸ πετσί ἀνάμεσα στὰ αἱματόσταμνα, ἔπειτα τυλίγεται σὲ κόμπο, τελιώνοντας τυφλὰ, ὅπως φαίνεται στὸ Ἄχν. 16, ὅπου β εἶναι ἑακολουθία (ζουγραφισμένη σὲ μικρὸ μέτρο) τοῦ ἴδιου σωληναρίου πού φαίνεται στὸ Ἄχν. 15. Ὁ κόμπος σκεπάζεται μὲ πυκνὸ δίχτυ τριχωπὲς, πού στὸ γ τίς φανταζόμαστε ξευπερδεμένες καὶ βγαλμένες ἀπὸ τὸ κομπωδεμένο σωληνάρι. Οἱ τριχωπὲς ὅμως, μὴν ξεχνᾶτε, ἂν καὶ μέσα στὸν κόμπο, εἶναι πάντα ὅζω ἀπὸ τὸ σωληνάρι. Ἄν ἐρρηγνῆς μέσα στὸ ἀβλάκι ἑνα μικροσκοπικὸ βοτσαλάκι κατὰ τὸ θ (Ἄχν.

15), θὰ κατρακυλοῦσε τὸ σαλιαγκωπὸ πέρασμα διάμεσα τοῦ παχιοῦ ξωπετσιοῦ, ἔπειτα θάπεφτε μέσα στὸ ἴσο σωληνάρι θ (Ἄχν. 16), θὰ περνοῦσε τότες τὸν κόμπο α, καὶ τέλος θὰ σταματοῦσε κατὰ τὴν τυφλὴ ἄκρη τοῦ σωληναρίου. Σ' ὅλο τοῦ τὸ δρόμο, δὲ θὰ ἄγγιζε παρὰ κελλιά (καθὼς τὰ κελλιά τοῦ ξωπετσιοῦ),

Ἄχν. 16

Κουλουριασμένη ἄκρη Ἰδρωτικῆς Βελανιδας. Τὸ Ἐπιθῆλι δὲ φαίνεται

- α. Κουλούρα
- β. Ἀγωγὸς
- γ. Δίχτυ Τριχωπὲς μὲ Βελανίδα στὴ μέση

πὺ ἑνα τους φύλλο φτιάχνει τοὺς τοίχους τοῦ σωληναρίου ἐκεῖ πὺ χώνεται κάτου ἀπὸ τὸ ξωπέτσι. Ἄν ἐμπλεκε κατὰ τὸ θ (Ἄχν. 15), ἢ μέσα στὸν κόμπο κατὰ τὸ α (Ἄχν. 16, καὶ στὰ διὸ τὰ μέρη θάγγιζε ξωπέτσικα κελλιά. Μὰ μὲ μιὰ μεγάλη διαφορὰ. Στὸ θ θὰ βρίσκονταν ἀλάργα πολὺ ἀπὸ τριχωπὲς· στὸ α ὅμως δὲν ἔχει παρὰ νὰ διαθεῖ ἑνα φτενὸ φύλλο μονὰ κελλιά, καὶ τότες ἀμέσως θὰ ἄγγιζε τριχωπὲς. Στὸ θ θάμμενε ἀρκετὴ ὥρα στεγνὸ· στὸ α θὰ νοτίζονταν ἀμέσως, γιατί ἐφοκὸλα τὰ νοτερά συστατικά τοῦ αἱμάτου δρώνομε διάμεσα τοῦ φτενοῦ τοίχου τῶν τριχωπῶν, ἔπειτα διάμεσα τοῦ φτενοῦ τοίχου τοῦ σωληναρίου, κι' ἔτσι φτάνουν ὡς στὸ βοτσαλάκι μέσα στὸ σωληνάρι.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΛΕΞΑΝΤΡΑ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ

ΡΗΝΟΥΔΑ

Τοῦ Λέκα Ἀρδανίτη

Ἀφοῦ τὴ λὲν Εἰρήνη πὺς θὲς καρδιὰς νὰ κάψει;
Ἔλα στὰ συγκαλὰ σου κι' ἄλλες κουδίντες πὺς της
ἀντὶ μέσ' στίς καρδιὰς μας τρανὲς φωτιὲς νανάψει,
ὡς γίνει στίς καρδιὰς μας... πυροδέσσης.

ΒΕΛΗ ΓΚΕΚΑΣ

μωρὴ παλαβὴ, ἔτσι; νὰ! ἔσφαξα τὸν κόκκορά μας—γιὰ νὰ φαῖ δὲ ὁ κανακάρης—κι' ἀπ' τὴ βιάση μου, δὲν ἔγλεπα κιόλας νύχτα, μοῦρουγε πὺ τὰ χέρια μου μισοσφαγμένοι καὶ τᾶκαν' ὅλα θάλασσα!
— Ἀλήθεια; Παναγιᾶ μου! τρόμαξα... Ὡχ!
— Τὸ σημάδι τὸ βρωμόπουλο! πῆδα δῶ καὶ πῆδα καὶ μὲς γέμισε τὸ σπῆτι αἷματα.. καὶ νᾶχω τὴ σκάση μου νᾶχω καὶ κείνο τὸν τρελλὸ νὰ καχνικίζη...

Τὰ λόγια τῆς γριᾶς στριγνὰ καὶ κοπιασμένα βγαίνανε· χλώμιανε ἡ ὄψη της καὶ σιγοτρέμανε τὰ χεῖλη, σὰ νᾶθελε νὰ σωριαστῇ λιγοθυμισμένη· τοῦ κοριτσιοῦ ἡ φοίξη γιὰ τὸ αἷμα, ὁ φόβος τοῦ, ἡ ἀπιστία πούδειχνε, χύνανε λάδι ζεματιστὸ στὴν κολασμένη ψυχὴ της· πρώτη φορὰ πού δὲν μπορούσε νὰ σηκώση τὰ μάτια μπρὸς στὸ παιδί της· ἀγρίεψε, τάχα, στὴν ἀρχὴ, σὰ νᾶθελε μὲ τίς φωνὲς νὰ τῆς πάρη τὸν ἀγέρα, νὰ μὴ γίνεσαι λόγος πού δὲν τὴ σόφερνε, μὰ τοῦ κάκου κάθε της; προσποίηση! Ἔνοιωθε πάνω της τὴ θεία δικαιοσύνη, ἔβλεπε τὸν κρητὴ στὴν ἀθωότη τοῦ κοριτσιοῦ της, καὶ κολλοῦσανε τὰ λόγια στὸ λαρύγγι καὶ λιγύζαν ἀπ' τὴν τρομάρα τὰ γόνατα...

— Τ' ἔχεις, μάννα μ' καὶ χλώμιανες καὶ τρέμεις; πὺς μ' ἀγριοκοιτάς, μαννούλα μ'; Παναγιᾶ

μου, πρόφτασε!

— Δὲν εἶναι τίποτις, ἀρὴ! μὲ πιάν' ἡ καρδιά μου...

— Θὲς νερό; νὰ σοῦ φέρω ρακί;

— Φέρε μ'... Δὲς ποῖος βάρει τὴν πόρτα... μὴν ἀνοίξης... δὲς ποῖος εἶναι...

Ἡ ὀξέπωρτα, ἀλήθεια, χτυπήθηκε κείνη τὴν ὥρα δυνατὰ, σὰ νὰ βιαζότανε κάποιος νὰ μπῇ μέσα· κάθε βρόντος της ἀντιλαλήσε πιστὰ στὴν καρδιά τῆς γριᾶς, πού χοροπηθοῦσε, νὰ σπάση κιντύνει, στὴν ὑποψία πὺς τὴν πῆρανε κιόλας μυρουδιὰ οἱ χωροφύλακες. Γῶμαι, ἡ Μαριώ, θάνοίξετε, χριστιανὲς ἢ ὄχι; ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ ἀνυπόμονη κ' ἡ Λενιώ ἀνοίξε θάρρετὰ τὴν πόρτα· ἡ ἀδερφή της εἶτανε· χύμησε μέσα σὰν τρελλή, ἔτρεξε στὴ μάννα τους τὴ σφιχταγκάλιασε καὶ τὴν ἐπνίξε στὰ φιλιὰ, ξεφωνίζοντας μέσα σὲ χαρὰς δάκρυα νὰ μὲς ζήση, μαννούλα, νὰ μὲς ζήση, νὰ τὸν χαιρόμαστε!

— Ποῖος, ἀρὴ, νὰ ζήση; τί τρέχει; μουρλαθήκες;

— Νὰ μὲς ζήση!—ἑακολουθοῦσε κείνη—ὁ Θεὸς μὲς λυπήθηκε!

— Μὰ τί ἔπαθες, καλέ; εἶσαι μὲ τὰ σωστά σου; Μπᾶ τί παράξενα σήμερα! Εἶπε ἡ Λενιώ, μ' ἀπορία κοιτάζοντας τὴν ἀδερφή της, πού τῶντις

σὰν τρελλὴ φαινότανε!

— Ποῖος ἄλλος νὰ μὲς ζήση πὺ τὸ Γιῶργο μας; Καλὲ τίς ζαδιὲς κάνετε τώρα; Δὲν τὸν καταλάβατε, τάχατες;

— Ποῖος Γιῶργος, τρελλή; μίλα καθαρά· τί τρέχει!... ὁ Θεὸς σὲ καλὸ νὰ μὲς τὰ βγάλη σήμερα...

— Βρὲ ἀδερφή! δὲ σὰς ἤρτε ψὲς τὸ βράδυ ἔνας μουσαφίρης;

— Ἐ! ἤρτε κ' ἔφυγε τὰ χαράμματα—τῆς ἀπάντησε βιαστικὰ ἡ γριά στυλώνοντας πάνω της ἄγρια καὶ ξαναμμένη τὴ ματιά της.

— Ἐφυγε; καὶ πὺ πάει;

— Ἐίρω γὺ πὺ πάει;

— Δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ φύγη! Τί λὲς, βρὲ μάννα, κοροϊδεύετε;

— Γῶ; δὲ λὲω τίποτα... τίποτα δὲ λὲω... μουρμούρισε μὲ τρεμούλα ἡ γριά, σὰν κάτι φριχτὸ νὰ μπῇκε στὸ μυαλό της, καὶ εἰχτηκε σ' ἑνα σκαμνί, βουβὴ καὶ ἀποχαζμένη.

— Κακόμοιρη γριά! τᾶχασες, χλιθερὴ, στὴ δυστυχία σου—ψιφύρισε ἡ κοπελιὰ μὲ πόνο, κοιτάζοντας τὴ μάννα της—ὡς εἶναι! Παλαβώσατε κ' οἱ δυὸ σας ἢ χωρατεύετε; δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω, μὰ τὴ χάρη σας! Ψὲς βράδυ μὲς ἤρτε σπῆτι ὁ